

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1364/2025
13.11.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлане Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Гордане Којић и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Врховног суда Андреом Јаковљевић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела грађење без грађевинске дозволе из члана 219а став 2. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Мирослава Манасијевића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Врању Кж1 24/25 од 08.04.2025. године и Апелационог суда у Нишу Кж3 13/25 од 08.08.2025. године, у седници већа одржаној дана 13.11.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Мирослава Манасијевића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Врању Кж1 24/25 од 08.04.2025. године и Апелационог суда у Нишу Кж3 13/25 од 08.08.2025. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сурдулици К 108/23 од 07.11.2024. године окривљени АА, на основу одредбе члана 423. тачка 2) ЗКП, ослобођен је од оптужбе да је извршио кривично дело грађење без грађевинске дозволе из члана 219а став 2. Кривичног законика и одлучено је да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда, с тим што ће суд, о висини истих, одлучити накнадно посебним решењем.

Пресудом Вишег суда у Врању Кж1 24/25 од 08.04.2025. године, усвајањем жалбе ОЈТ у Владичином Хану, преиначена је пресуда Основног суда у Сурдулици К 108/23 од 07.11.2024. године и окривљени је оглашен кривим због кривичног дела грађење без грађевинске дозволе из члана 219а став 2. Кривичног законика па му је изречена условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од 6 (шест) месеци и истовремено је одређено да се иста неће извршити ако окривљени за време проверавања у трајању од 1 (једне) године по правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело и окривљени је осуђен на новчану казну у износу од 30.000,00 (тридесетхиљада) динара, коју је дужан да плати у року од 3 месеца од дана

правноснажности пресуде, с тим што је одређено да ће, уколико окривљени не плати наведену новчану казну у остављеном року, иста бити замењена казном затвора, тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора.

Истом пресудом окривљени је обавезан да на име судског паушала плати износ од 5.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, као и да накнади остале трошкове кривичног поступка, о чијој ће висини бити одлучено посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж3 13/25 од 08.08.2025. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА и пресуда Вишег суда у Врању Кж1 24/25 од 08.04.2025. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Мирослав Манасијевић, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев и преиначи побијане пресуде, на тај начин што ће потврдити пресуду Основног суда у Сурдулици К 108/23 од 07.11.2024. године.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је неоснован.

Бранилац окривљеног АА, захтев за заштиту законитости подноси због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, истичући да у радњама за које је окривљени правноснажно осуђен нема обележја кривичног дела грађење без грађевинске дозволе из члана 219а став 2. Кривичног законика нити било ког другог кривичног дела, већ евентуално прекршаја сходно Закону о планирању и изградњи.

Према наводима захтева, радња коју је окривљени предузео не представља радњу извршења наведеног кривичног дела, обзиром да се радња овог кривичног дела може односити само на радове за чије је извођење потребна грађевинска дозвола, што извођење радова на мобилном постројењу - постављање сепарације агрегата, за које се издаје привремена грађевинска дозвола, као и на помоћним објектима, свакако није, јер за извођење таквих радова, није потребна грађевинска дозвола, већ привремена грађевинска дозвола, која није синоним за грађевинску дозволу и не може се уподобити обележјима кривичног дела за које је окривљени оглашен кривим, због чега у конкретном случају може само бити речи о прекршају из члана 208а став 2. у вези става 1. Закона о планирању и изградњи.

Супротно изнетим наводима, Врховни суд налази да правноснажним пресудама нису учињене повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП.

Кривично дело из члана 219а став 2. Кривичног законика чини лице које је инвеститор или одговорно лице у правном лицу које је инвеститор објекта који се гради без грађевинске дозволе.

Одредбом члана 147. Закона о планирању и изградњи прописано је да се привремена дозвола издаје за изградњу, поред осталог, сепарације агрегата.

Према стању у списима предмета, окривљени АА је у време и на месту описаним у изреци другостепене пресуде, способан да схвати значај свога дела и управља својим поступцима, свестан свога дела чије је извршење хтео и свестан да је његово дело забрањено, као предузетник, у својству инвеститора и извођача радова објекта који се гради без грађевинске дозволе, изводио радове на тај начин што је вршио постављање сепарације агрегата, односно полумобилног постројења за сепарисање материјала, као и пратећег објекта за смештај радника и алата контејнерског типа габарита 6,00x2,40м, који је изграђен од металних профила са испуном од пластифицираних панела и изградио помоћни објекат од дасака за смештај агрегата габарита 3,00x5,20м, који радови су изведени без прибављања привремене грађевинске дозволе, у смислу одредбе члана 147. Закона о планирању и изградњи.

Описане радње које је окривљени АА предузео, према налажењу Врховног суда, садрже сва обележја кривичног дела грађење без грађевинске дозволе из члана 219а став 2. Кривичног законика, и то како субјективна, која се тичу урачунљивости и умишљаја окривљеног (свести и воље) за извршење кривичног дела који укључује и свест о забрањености дела, тако и објективна обележја кривичног дела, с обзиром да је окривљени инвеститор радова објекта који се гради без грађевинске дозволе и који је изводио радове на начин описан у изреци, а да за то није прибавио привремене грађевинске дозволе, у смислу одредбе члана 147. Закона о планирању и изградњи.

Сходно изнетом, неосновани су наводи браниоца да у радњама окривљеног нису остварени елементи кривичног дела из члана 219а став 2. Кривичног законика, јер је према његовом становишту, за конкретни објекат била потребна привремена, а не грађевинска дозвола.

Наиме, кривично дело из члана 219а став 2. Кривичног законика санкционише грађење без грађевинске дозволе, при чему кривичноправни значај нема формална разлика између грађевинске и привремене грађевинске дозволе, јер се у оба случаја ради о законом прописаном акту којим се одобрава грађење одређеног објекта.

Привремена грађевинска дозвола представља посебан облик грађевинске дозволе, предвиђен за објекте привременог карактера или за производне објекте или објекте у њиховој функцији и сл., па је правилно становиште Вишег суда у Нишу, као другостепеног и Апелационог суда у Нишу, као суда трећег степена, да окривљени није имао дозволу која је законити услов за извођење предметних радова. Стога су објективни елементи кривичног дела у потпуности остварени, јер је окривљени изводио радове на објекту за који Закон о планирању и изградњи изричито захтева прибављање грађевинске (у конкретном случају привремене) дозволе.

Дакле, по оцени Врховног суда, супротно наводима браниоца, чињеница да се дозвола назива „привременом“, не утиче на постојање предметног кривичног дела,

будући да је њен правни карактер истоветан стандардној грађевинској дозволи, јер закон у оба случаја забрањује грађење без претходног прибављања такве дозволе.

Из наведених разлога неосновано се поднетим захтевом браниоца окривљеног истиче повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, с обзиром да се у радњама окривљеног стичу сви објективни и субјективни елементи кривичног дела из члана 219а став 2. Кривичног законика, за које је правноснажном пресудом и оглашен кривим.

Поред тога, инкриминација истих радњи као прекршаја према Закону о планирању и изградњи, на коју бранилац окривљеног указује у захтеву за заштиту законитости, не искључује кривичну одговорност за кривично дело. Постојање прекршаја као противправног дела које је законом или другим прописом надлежног органа одређено као прекршај и за које је прописана прекршајна санкција, не искључује постојање кривичног дела, па уколико се у радњама окривљеног стичу сва законска обележја кривичног дела, које му је стављено на терет, нема места доношењу ослобађајуће пресуде на основу члана 423. тачка 1) ЗКП.

При томе, питање чињеничног идентитета прекршаја и кривичног дела може бити само од значаја за оцену да ли је реч о правноснажно пресуђеној ствари, а не и за оцену услова за примену повољнијег закона, у смислу одредбе члана 5. Кривичног законика.

По ставу Врховног суда, првостепени суд је, у конкретном случају, правилно применио кривични закон када је радње окривљеног описане у изреци првостепене пресуде правно квалификовао као кривично дело из члана 219а став 2. Кривичног законика за које је окривљени оптужен, па су оцењени неоснованим наводи браниоца о повреди кривичног закона у смислу одредбе члана 439. тачка 2) ЗКП.

Поред овога, наводима захтева, бранилац опширно оспорава постојање умишљаја код окривљеног у смислу чланова 14. и 22. Кривичног законика и доводи у питање чињенична утврђења суда о опсегу и врсти радова које је окривљени предузео, те се упушта у полемику са појмовима и правном квалификацијом коју је суд користио, износећи сопствено виђење чињеница и тумачење релевантних законских одредби, на који начин указује на повреду одредбе члана 440. ЗКП, док остали наводи браниоца, којима оспорава разлоге побијаних правноснажних пресуда, представљају битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, међутим, како повреде наведених одредаба, у смислу члана 485. став 4. ЗКП, не представљају разлоге због којих је дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу, то се Врховни суд у оцену и разматрање ових навода, није упуштао.

С обзиром на то, да уз захтев за заштиту законитости, бранилац окривљеног АА није доставио одлуку Уставног суда или Европског суда за људска права, која се односи на окривљеног или другог учесника у поступку, сходно члану 484. ЗКП, то се Врховни суд није упуштао ни у оцену навода браниоца да је приликом доношења побијаних пресуда дошло до повреде Уставом загарантованих права из члана 34. став 2. Устава РС.

Са изнетих разлога, Врховни суд, је на основу члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић,с.р.**

**Председник већа-судија,
Светлана Томић Јокић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић